

سبک مسئولیت پذیری



طرح: منصورمحمد تبریزفرا جوان

مسئولیت اجتماعی؛ حلقه گمشده سبک زندگی ما

آنکه می گوید «به من چه» هموطن ما نیست!

مریم ترابی

روزهای بد و سختی را می گذرانیم، همه درگیر موضوعات و مشکلاتی هستیم که به نوعی زندگی ما را تحت الشعاع قرار داده است. از مشکلات اقتصادی بگیریم تا مشکلات فرهنگی و اجتماعی که مثل طناب دور تا دور گلوی جامعه را احاطه کرده است و می فشارد. می گویند باید بنویسی

هیچ کسی حق ندارد بگوید «به من ربطی ندارد»

در یک تعریف ساده از مسئولیت اجتماعی بهتر است بگوییم مسئولیت اجتماعی یک خرد جمعی است. خردی که می تواند یک جامعه را چنان قدر تمند کند که شهروندان حتی در تنهایی هم بتوانند انرژی و نیروی محرکه جامعه را در کنار خود احساس کنند و نبودش هم می تواند یک جامعه را چنان درنده کند که هیچ چیز و هیچ کس برای مردمانش اهمیت نداشته باشد. همه تصور می کنند مسئولیت اجتماعی فقط منوط به کمک‌های خیریه و شرکت در کارهای خیریه است. در حالی که مسئولیت اجتماعی یعنی شرکت و مشارکت و حسن تعلق همه‌جانبه هر فرد در اجتماعی که در آن زندگی می کند. می توان آن را به علاقه‌مندی افراد از اتفاقاتی که در جامعه می افتد و شرکت فعال برای حل برخی از مشکلات محلی و اجتماعی نیز تعریف کرد. هر جامعه زندگی خاص خود را دارد که همیشه هم در حال تغییر است و هر کدام از افراد جامعه می توانند به طرق مختلف در این تغییر شرکت داشته باشند. بخشش و کار خیر از راه‌های مختلف، مثل بخشیدن کالاهای مختلف یا واریزهای نقدی هم بخشی از مسئولیت اجتماعی افراد است ولی این همه آن چیزی نیست که در مسئولیت اجتماعی تعریف می شود. برای مسئول بودن از نظر اجتماعی نه تنها لازم است در فعالیت‌های اجتماعی مثل بازیافت زباله‌ها و کمپین‌های صرفه‌جویی در آب شرکت داشته باشیم، بلکه باید آن را به شکل یک سبک

زندگی برای خود در آوریم. اما از مشکلات اصلی جامعه ما این است که مفهوم مسئولیت‌پذیری اجتماعی به طور کامل درک نشده است. در واقع این مفهوم به‌درستی شناخته نشده است.

مسئولیت اجتماعی در جامعه ما به‌درستی شناخته و درک نشده است زیرا بسیاری از افراد جامعه فقط به فکر منافع شخصی هستند. برای این افراد به نفع کل جامعه اصلا اهمیت ندارد، زیرا وقتی به کرات و با عناوین مختلف اعلام می کنند که کمبود آب و خشکسالی کشور را تهدید می کند گوش آنها بدهکار این سخنان نیست. وقتی می‌گویند سیستم و بلوچستان آب ندارد، خوزستان آب ندارد، شهروند پرمصرف کلانشهر هر روز دوش می گیرد و حیاط خانه‌اش را آبپاشی می کند، وقتی می‌گویند شهرمان را مثل خانه خود تمیز نگه‌داریم آنها اهمیت نمی‌دهند و اشغال و زباله‌های خود را در خیابان و بیابان رها می‌کنند. اگر مسئولیت اجتماعی فزردی خود را می‌شناختیم خودخواهانه کولسر گازی ادارات را با قدرت تمام روشن نمی‌گذاشتیم که از سرمای زیاد همه در حال یخ زدن باشند!ما در گوشه دیگری از شهر با این خاموشی‌های مکرر عده‌ای از همشهری‌های ما در بی‌برقی و گرما اذیت شوند. این ما به مسئولیت اجتماعی خود واقف بودیم!ساز دولتیی خودروهایی لوکس واجناس غیرضروری را وارد کشور نمی کردیم که فقط موجب بالا رفتن توفاات مردم از زندگی باشد و باعث تغییر سبک زندگی ایرانی شود، در حالی که تورم و فاصله طبقاتی کمر جامعه را شکسته است. اگر ما به مسئولیت اجتماعی خود اهمیت می دادیم با رز

دولتی گوشی‌های موبایل وارد نمی کردیم، در حالی که هزاران بیمار چشم انتظار دارو هستند و با بیماری خود دست و پنجه نرم می‌کنند.

بنابراین مسئولیت اجتماعی یعنی هر کدام از ما فردی برای خود و فردی برای جامعه هستیم! خیلی ساده یعنی اینکه هر کدام از ما در برابر افراد جامعه محیط زیست و مشکلات کشور یک مسئولیم. همه ما در برابر اتفاقات جامعه مسئولیم. شاید برخی تصور می‌کنند این یک شعار است اما مسئولیت اجتماعی نقشی بسیار پررنگ و مهمی در رشد و ترقی کشورها دارد. مسئولیت اجتماعی هر یک از ما همان بخشی از وجود فرهنگی ما است که سال‌های بسیاری است از زندگی خیلی‌ها رخت بر بسته است. اکنون در جامعه با افرادی روبه‌رو هستیم که منافع شخصی و آرامش و آسایش خود را به منافع عمومی ترجیح می‌دهند و این رفتار، جامعه را به ناپودی و فقیرا می‌کشاند.

اگر امروز کشور ما با بحران آب روبه‌روست، اگر طبیعت در حال تخریب است، اگر کودکان کار بر سر هر چهارراه هستند، اگر سالانه هزاران نفر در جاده‌ها جان خود را از دست می‌دهند و هزاران دیگر، همه ما در قبال این مسائل مسئولیم. همه ما در پیدایش این معضلات سهیم هستیم و گره از مشکلات ما هم زمانی باز می‌شود که همه بدانیم مسئولیم. ما نمی‌توانیم فقط برای خود زندگی کنیم زیرا هزاران رسته ما را به افراد دیگر پیوند می‌زند. آنکه می‌گوید «به من چه» بدون شک هموطن ما نیست حتی اگر در شناسنامه‌اش ایرانی باشد.

مسئولیت اجتماعی فقط نیکوکاری نیست

بسیاری از کشورهای دنیا مسئولیت اجتماعی را از نان شب هم واجب‌تر می‌دانند. شرکت‌ها و سازمان‌ها در این کشورها خود را جدا از مردم نمی‌دانند و معتقدند که این رضایت مردم است که برند آنها را زنده نگه داشته است. این شرکت‌ها همواره در تلاش هستند تا ارزش مشتری را با اجزای ایده‌های خلاقانه و کاربردی خلق کنند. این ایده‌ها، با پشتوانه برنامه‌های درازمدت و کاملاً دقیقیی اجرا می‌شود که این شرکت‌ها قیلابرای اهداف مرتبط با مسئولیت اجتماعی شرکتی خود مشخص نموده‌اند. بعضاً این برنامه‌ها در دسترس شهروندان قرار می‌گیرد تا آنها بدانند که مثلاً فلان شرکت در پنج سال آینده چه ارزش مشتری را برای جامعه خلق می‌کند و حافظ کدام منافع جامعه خواهد بود. اما در ایران بسیاری از شرکت‌ها و سازمان‌ها مفهوم واقعی مسئولیت اجتماعی را درک نکرده‌اند، زیرا همانطور که پیشتر گفته شد، اشتباه بزرگی که در این حوزه می‌توان مرتکب شد این است که تصور کنیم مسئولیت اجتماعی (فردی و سازمانی) یعنی فقط و فقط کمک‌های نقدی و نیکوکاری. کمک به همنوع در حوادث و تنگدستی شاید نمونه خوبی برای اهداف مرتبط با مسئولیت اجتماعی باشد اما همه آن نیست. این دقیقاً همان نکته ظریفی است که باعث شده اکثر شرکت‌های ایرانی و همینطور مردم در درک مفهوم مسئولیت اجتماعی سازمانی خود به بیراهه بروند. یک مثال ساده این است که مثلاً یک گروه نیکوکار هر هفته بسته‌های خوراکی تهیه و میان نیازمندان توزیع کند، اما فکری برای تفکیک زباله خشک و تر(مانده غذاهای اهدایی و ظروف آن) نکند و بر فرض زباله‌های بسته‌های غذا را در محل رها کند و به این ترتیب به محیط‌زیست لطمه بزند. مشابه اینگونه رفتار در جامعه ما به‌وفور دیده می‌شود.



سبک زندگی

سبک زندگی ۸۸۴۹۴۷۱

درد

اگر امروز کشور ما با بحران آب روبه‌روست، اگر طبیعت در حال تخریب است، اگر کودکان کار بر سر هر چهارراه هستند، اگر سالانه هزاران نفر در جاده‌ها جان خود را از دست می‌دهند و هزاران اگر دیگر، همه ما در قبال این مسائل مسئولیم.

همه ما در پیدایش این معضلات سهیم هستیم و گره این مشکلات هم زمانی باز می‌شود که همه بدانیم مسئولیم

اگر امروز کشور ما با بحران آب روبه‌روست، اگر طبیعت در حال تخریب است، اگر کودکان کار بر سر هر چهارراه هستند، اگر سالانه هزاران نفر در جاده‌ها جان خود را از دست می‌دهند و هزاران اگر دیگر، همه ما در قبال این مسائل مسئولیم. همه ما در برابر اتفاقات جامعه مسئولیم. شاید برخی تصور می‌کنند این یک شعار است اما مسئولیت اجتماعی نقشی بسیار پررنگ و مهمی در رشد و ترقی کشورها دارد. مسئولیت اجتماعی هر یک از ما همان بخشی از وجود فرهنگی ما است که سال‌های بسیاری است از زندگی خیلی‌ها رخت بر بسته است. اکنون در جامعه با افرادی روبه‌رو هستیم که منافع شخصی و آرامش و آسایش خود را به منافع عمومی ترجیح می‌دهند و این رفتار، جامعه را به ناپودی و فقیرا می‌کشاند.

اگر امروز کشور ما با بحران آب روبه‌روست، اگر طبیعت در حال تخریب است، اگر کودکان کار بر سر هر چهارراه هستند، اگر سالانه هزاران نفر در جاده‌ها جان خود را از دست می‌دهند و هزاران دیگر، همه ما در قبال این مسائل مسئولیم. همه ما در پیدایش این معضلات سهیم هستیم و گره از مشکلات ما هم زمانی باز می‌شود که همه بدانیم مسئولیم. ما نمی‌توانیم فقط برای خود زندگی کنیم زیرا هزاران رسته ما را به افراد دیگر پیوند می‌زند. آنکه می‌گوید «به من چه» بدون شک هموطن ما نیست حتی اگر در شناسنامه‌اش ایرانی باشد.

۴

دولتی گوشی‌های موبایل وارد نمی کردیم، در حالی که هزاران بیمار چشم انتظار دارو هستند و با بیماری خود دست و پنجه نرم می‌کنند. بنابراین مسئولیت اجتماعی یعنی هر کدام از ما فردی برای خود و دولتی و خصوصی ما هستیم! خیلی ساده یعنی اینکه هر کدام از ما در برابر افراد جامعه محیط زیست و مشکلات کشور یک مسئولیم. همه ما در برابر اتفاقات جامعه مسئولیم. شاید برخی تصور می‌کنند این یک شعار است اما مسئولیت اجتماعی نقشی بسیار پررنگ و مهمی در رشد و ترقی کشورها دارد. مسئولیت اجتماعی هر یک از ما همان بخشی از وجود فرهنگی ما است که سال‌های بسیاری است از زندگی خیلی‌ها رخت بر بسته است. اکنون در جامعه با افرادی روبه‌رو هستیم که منافع شخصی و آرامش و آسایش خود را به منافع عمومی ترجیح می‌دهند و این رفتار، جامعه را به ناپودی و فقیرا می‌کشاند.

اگر امروز کشور ما با بحران آب روبه‌روست، اگر طبیعت در حال تخریب است، اگر کودکان کار بر سر هر چهارراه هستند، اگر سالانه هزاران نفر در جاده‌ها جان خود را از دست می‌دهند و هزاران اگر دیگر، همه ما در قبال این مسائل مسئولیم. همه ما در پیدایش این معضلات سهیم هستیم و گره از مشکلات ما هم زمانی باز می‌شود که همه بدانیم مسئولیم. ما نمی‌توانیم فقط برای خود زندگی کنیم زیرا هزاران رسته ما را به افراد دیگر پیوند می‌زند. آنکه می‌گوید «به من چه» بدون شک هموطن ما نیست حتی اگر در شناسنامه‌اش ایرانی باشد.

مسئولیت اجتماعی

نگاه



مرور یک ماجرا از هزاران نمونه بی‌مسئولیتی در سازمان‌ها

سریال تمام نشدنی

کارمند بی‌مسئولیت و ارباب رجوع سرگردان

کسری محمدیان

مسئولیت‌پذیری به عنوان یک رفتار در وجود هر فرد می‌تواند موجب ترقی و پیشرفت خود و جامعه او باشد و این موضوع به ویژه در حوزه اشتغال و کسب و کار از اهمیت بالایی برخوردار است. نبود مسئولیت‌پذیری در بسیاری از محیط‌های کار یکی از بزرگ‌ترین مشکلات بیشترمدیران و صاحبان کسب و کار جامعه امروزی است. در واقع خصیصه مسئولیت‌پذیری به عنوان اساسی‌ترین عامل پیشرفت در کار در بسیاری از افراد وجود ندارد و این موضوع هر یینه‌های بسیاری را بر دوش سازمان‌ها می‌گذارد. البته هر چه حس مسئولیت‌پذیری در مدیران و کارکنان بالاتر باشد احساس امنیت نیز افزایش پیدا کرده و در نتیجه روند پیشرفت سازمان هم هموار تر می‌شود. اگر کارمندهای یک سازمان بدانند با حس مسئولیت‌پذیری خود نقش مهمی در ارتقا و پیشرفت سازمان خود دارند و در این پیروزی و موفقیت نیز سهیم هستند قطعاً وظایف و مسئولیت‌های خود را به نحو احسن انجام می‌دهند.

در برخوردی خوشبینانه، برای رسیدن به اهداف سازمانی می‌توان از کارکنان یک سازمان خواست مسئولیت‌پذیر باشند! یا خود به‌الگویی عملی برای سایر کارکنان تبدیل شد و انتظار داشت آنها نیز با پیروی از این الگو مسئولیت‌پذیر شوند! اما به این واقعیت نیز باید توجه داشت که با اتخاذ این شیوه‌ها فقط می‌توان امیدوار بود که روحیه مسئولیت‌پذیری در محیط کار به صورت صوری تجلی یابد، اما در عمل هیچ‌گونه تضمین قابل‌اعتمادی برای درونی‌شدن این مهم وجود نخواهد داشت، زیرا برای شنانه خالی کردن از زیربار مسئولیت وجود دارد. در بسیاری از سازمان‌های ما مسئولیت‌پذیری کارمندان است و در اکثر سازمان‌های دولتی و خصوصی شاهد حضور رفتار خود به‌کودکشان آن را آموزش دهند. انسان مسئول، خود را بخشی از جامعه می‌بیند و برای بهبود آن تلاش می‌کند. او در برابر مسائلی که در تفویک جامعه را تحت تأثیر قطعاً در بزرگسالی نتیجه بهتری می‌دهد و یک فرد موفق تحویل جامعه داده خواهد شد. آموزش مسئولیت اجتماعی هم از همان دست مواردی است که والدین باید با رفتار خود به‌کودکشان آن را آموزش دهند. انسان مسئول، خود را بخشی از جامعه می‌بیند و برای بهبود آن تلاش می‌کند. او در برابر مسائلی که در تفویک جامعه را تحت تأثیر قطعاً در بزرگسالی مسئول و خدمتگزار در آینده منتهی‌شود.
امیوآلدسنی در کتاب خود با حس مسئولیت اجتماعی، در آینده شهروندان مسئولی هم خواهند بود و در این میان والدین با رفتار درست خود اولین و بهترین الگو برای فرزندانند در تربیت انسان مسئولیت‌پذیر هستند.

بهترین زمان برای آموزش، دوران کودکی است. فرزندان ما در کنار ما می‌توانند مسئولیت‌پذیری را تمرین کنند. مثلاً هر روز صبح می‌توانیم به همراه کودکمان پشت پنجره آشپزخانه برای پرزنده‌ها دانه بریزیم یا در فصل سرما برای حیوانات غذا بگذاریم. اگر امیوآلدسنی در کتاب خود با حس مسئولیت اجتماعی، در خود تلاش کنیم راه را برای امبولانس گرفتار باز کنیم و با فرزندانم در این باره صحبت کنیم، تشکر و قدردانی را با یک قهرمان واقعی زندگی را کودکان نیازمند هدیه دهیم. درباره قهرمان‌های واقعی زندگی را کودکان صحبت کنیم. داستان زندگی این قهرمان‌ها را برای کودکان خود تعریف کنیم. کودکان امروزی باهوش هستند. با شنیدن داستان زندگی یک قهرمان واقعی که به دیگران کمک می‌کند تشویق می‌شوند. به کودکان خود یاد دهیم که همیشه حقیقت را بگویند و مسئولیت کاری که انجام داده‌اند را بر عهده بگیرند و نتیجه و عواقب آن را هم بپذیرند. صبور باشیم و با رفتار درست خود همیشه الگوی فرزندانمان باشیم. نهادینه کردن ارزش‌ها و مسئولیت، زمان‌بر است. اگر کودکان به سن نوجوانی رسیده باشند هم این مسئله را دست کم نگیریم. از امروز شروع به ایجاد تغییر کنیم.

تمام این آموزش‌ها زمانی نتیجه می‌دهد که ما به عنوان والدین، خودمان تغییر کرده باشیم و مفهوم واقعی مسئولیت اجتماعی را در درون خود درک کرده باشیم. هر کدام از ما جایی در جهان را به خود اختصاص داده‌ایم پس چه بهتر همانظوری باشیم که جهان به ما نیاز دارد. بهتر است خودخواهی را کنار بگذاریم و همسایه و هموطن خود را نادیده نگیریم و مشکل دیگران را مشکل خود بدانیم و برای رفع آن تلاش کنیم. برای رشد و پیشرفت جامعه با یکدیگر همدل شویم. به یکدیگر احترام بگذاریم تا دیگران هم به هويت ایرانی ما احترام بگذارند. دست از شعار دادن برداریم و عینک واقع‌بینی را بر چشمان خود بگذاریم و مشکلات فرهنگی جامعه خود را ببینیم و برای رفع آن جاره‌ای بیندیشیم. هر رنگ فقیر جامعه را خودمان باید غنی کنیم. هیچ دلی برای ما و جامعه ما نمی‌سوزد مگر دل خودمان.

می‌کردید! خلاصه کپی شناسنامه را ارائه می‌دهد و باز هم به او می‌گویند منتظر خبر از طرف ما باشید. مدتی می‌گذرد خبری نمی‌شود و تصمیم می‌گیرد خودش پیگیری کند. به او می‌گویند مدارک شما از امور نمایندگی برگشت خورده است چون شما باید اول در پورتال یا همان سامانه ثبت نام می‌کردید

می‌توان مدارک ارائه می‌دادید. می‌گوید خوب چرا بعد روزی که من مدارک را به شما دادم نگفتید باید اول در سامانه ثبت‌نام کنم؟ باز هم در کمال تعجب، این مسئول فقط می‌گوید به من مربوط نمی‌شود به شما بگویم. باید اول در سامانه ثبت نام و بعد پیگیری می‌کردید! همان روز در کمال تعجب، این مسئول فقط می‌گوید به من مربوط نمی‌شود به شما بگویم. باید اول در سامانه ثبت نام و بعد پیگیری می‌کردید! همان روز در کمال تعجب، این مسئول فقط می‌گوید به من مربوط نمی‌شود به شما بگویم. باید اول در سامانه ثبت نام و بعد پیگیری می‌کردید!

مسئول صدور نمایندگی با لحن تند و طلبکارانه در جواب پیگیری این دوست ما می‌گوید چه خبر است که این همه عجله دارد! تازه دو روز است که پرزنده شما به دست ما رسیده است و کمتر از یک ماه دیگر هم به شما هیچ‌کدام نمایندگی داده نمی‌شود! دوست ما می‌گوید من خیلی وقت است که مدارکم را داده‌ام این بی‌مسئولیتی و عدم اطلاع‌رسانی از طرف شماست که الان مدارک من به دست شما کشش آهنی به پا کنند تا بتوانند کار خود را در سازمان مربوطه به سرانجام برسانند. و گرنه به کارمندان چه که دنبال کار آریاب رجوع باشند! یکی از دوستان تعریف می‌کرد تصمیم گرفته بود نمایندگی بیمه این نامه ۵۴ یکی از شرکت‌های معتبر و قدیمی بیمه‌ای را دریافت کند. تمام مدارکی که لازم بوده است را به یکی از شعبات این شرکت بیمه ارائه می‌دهد و به او

درد

مسئولیت اجتماعی در قبال دیگران و جامعه موضوعی است که بسود یا نبسود آن ریشه‌های فرهنگی عمیق دارد و تا زمانی که به ریشه‌ها مراجعه نکرده و با آموزش‌های صحیح ریشه‌ها را تقویت نکنیم، بالطبع آفت گریز از مسسئولیت ریشه‌های وجدان جمعی جامعه را خواهد خورد

می‌گویند منتظر خبر ما باشید تا به شما بگویم که قدم بعدی برای دریافت این نمایندگی را کی و چگونه بردارید. چند ماهی می‌گذرد ولی هیچ خبری نمی‌شود. مجدداً از مسئولی که مدارک را تحویل گرفته است پیگیری روند صدور نمایندگی خود می‌شود که در کمال تعجب به او می‌گویند یک کپی شناسنامه در مدارک شما کم است به همین دلیل پرزنده شما همین‌جا مانده و هنوز هیچ اقدامی روی آن صورت نگرفته است. به مسئول مربوطه گله می‌کند که چرا زودتر خبر ندادید تا این جامعه را خواهد خورد و موجب بروز اتفاقات عدده‌ای مشابه آنچه برای این دوستان رخ داد خواهد شد.